

แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
“จังหวัดสะอาด”ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะศาลพระ
อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี

คำนำ

ปัญหาขยะ เป็นปัญหาระดับโลกที่ต่างร่วมมือกันแก้ไข และพยายามขจัดปัญหา ซึ่งเห็นได้จากนโยบายรัฐบาล และ คณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ (คสช.) มีความเห็นชอบและผลักดันให้การแก้ปัญหาดังกล่าวประสบความสำเร็จ จึงได้กำหนดให้ระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับท้องถิ่นต่างเร่งรัดแก้ไขปัญหายอย่างจริงจังด้วยความร่วมมือทุกภาคส่วน โดยจังหวัดราชบุรีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีแนวทางแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในระยะเร่งด่วน

เพื่อสนองนโยบายดังกล่าวและเพื่อการพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลเกาะศาลพระให้สะอาดปราศจากขยะและของเสียอันตราย องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะศาลพระจึงประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วน ดำเนินกิจกรรมตามแผนดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะศาลพระ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน	
- ข้อมูลพื้นฐาน	๑
- สถานการณ์ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายตำบลเกาะศาลพระ	๘
ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย	๑๐
- วิสัยทัศน์	
- พันธกิจ	
- ยุทธศาสตร์แผนการบริหารจัดการขยะ	
ส่วนที่ ๓ แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	๑๑
ส่วนที่ ๔ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๑๒

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะศาลพระ

ตราสัญลักษณ์ประจำตำบลเกาะศาลพระ

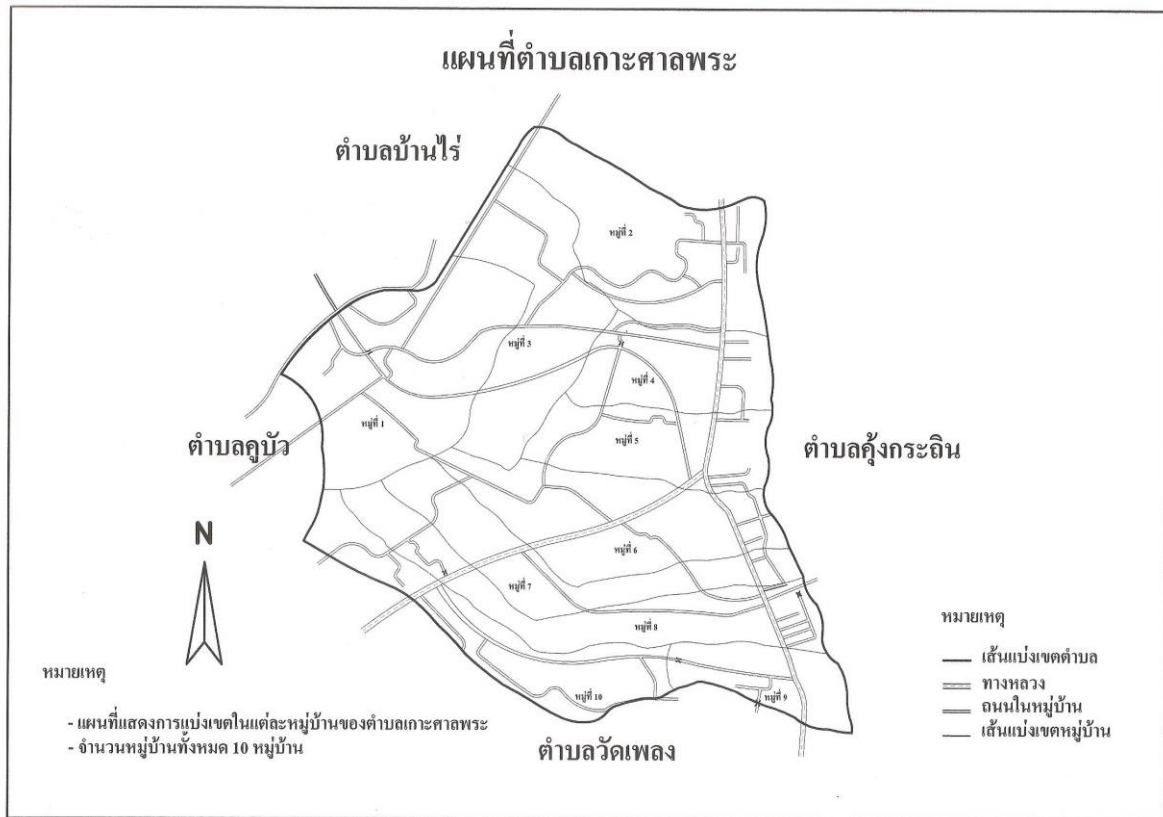

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะศาลพระ จัดตั้งขึ้นตามประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ๒๕๓๙ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๙ ง ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๙ โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๙

ประวัติความเป็นมา

ตำบลเกาะศาลพระ บางกระแสเล่าว่า เมื่อประมาณ ๒๐๐ ปี มาแล้ว มีชาวเขมรและมอญได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานในแถบนี้ซึ่งอยู่ริมแม่น้ำแควอ้อม ซึ่งมีลักษณะคล้ายเกาะ เพราะมีคลองล้อมรอบ และในบรรดาผู้อพยพ มีชายผู้หนึ่งซึ่งมีฝีมือ มีความคิดริเริ่มการสร้างพระพุทธรูปโดยใช้หวายเส้นใหญ่สานเป็นโครงสร้าง และใช้หวายเส้นเล็กสานเป็นรูปร่างแล้วโปกปูนซีเมนต์ (ในสมัยนั้นหาเหล็กยากมาก) ทับโครงสร้างหวายอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงตกแต่งที่หลัง ต่อมาก็ให้พวกเดียวกันฝึกหัดทำจนเป็นที่รู้จักของหมู่บ้านใกล้เคียง จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า “เกาะศาลพระ” และเรียกชายคนนั้นว่า “ศาลานพระ” เป็นที่นับถือของคนทั่วไป เมื่อสิ้นชีวิตชาวบ้านจึงพากันตั้งศาลขึ้น เรียกว่า “ศาลคุณศาลานพระ” ซึ่งจะมีการทำบุญเป็นประจำทุกปีในท้ายเดือน ๕ ท้ายตรุษสงกรานต์ ประมาณวันที่ ๑๕-๑๖ เมษายนของทุกปี คนในตำบลพร้อมใจกันไปทำบุญที่ศาลคุณศาลานพระ ด้วยความเคารพศรัทธากันโดยพร้อมหน้ากัน และเรียกตำบลนี้ว่า “ตำบลเกาะศาลพระ” ตามตำนานที่เล่าสืบต่อกันเรื่อยมานั่นเอง

แผนที่ตำบลเกาะศาลพระ อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ในเขตปกครองของอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอวัดเพลง ประมาณ ๖.๗ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดราชบุรี ประมาณ ๙ กิโลเมตร

๑.๒ เนื้อที่

มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๐,๐๐๑ ไร่

๑.๓ อาณาเขต

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอวัดเพลง ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๐ รายละเอียดดังนี้.-

ทิศเหนือ ติดต่อด้านตำบลคู้งกระถิ่น ตำบลบ้านไร่ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากกึ่งกลางคลองเวียงทุน ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๔๕๙๑๒ ไปทางทิศตะวันออกตามแนวคลองเวียงทุน (คลองวัดใหม่) ผ่านบ้านดอน ผ่านถนนสายราชบุรี - วัดเพลง (สาย ๓๐๘๘) ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๓๒๕๑๘ สิ้นสุดที่บริเวณปากคลองเวียงทุนตรงกึ่งกลางแม่น้ำอ้อม บริเวณพิกัด N Q ๙๓๕๕๑๘ รวมระยะทางด้านทิศเหนือ ประมาณ ๒ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อด้านตำบลคู้งกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากบริเวณปากคลองเวียงทุนกึ่งกลางแม่น้ำอ้อม ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๓๕๕๑๘ ลงไปทางทิศใต้ตามแนวกึ่งกลางแม่น้ำอ้อม ผ่านบ้านเวียงทุน บ้านบางนางทวย บ้านคลึงพะเนา บ้านท่าข้าม บ้านท่าลาด

บ้านเกาะมอญ บ้านเสลา ไปสิ้นสุดที่กึ่งกลางแม่น้ำอ้อมเยื้องคลองโรงหวี ตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๖๗๘๘๙ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออก ประมาณ ๕ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อด้านวัดเพลง อำเภอดัดเพลง จังหวัดราชบุรี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากกึ่งกลางแม่น้ำอ้อมเยื้องคลองโรงหวี ตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี บริเวณพิกัด N Q ๙๖๗๘๘๙ ไปทางทิศตะวันตก ผ่านถนนสายราชบุรี – วัดเพลง ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๖๔๘๘๗ ผ่านบ้านเสลา บ้านคลองซุด ตามแนวลำประโดง ผ่านถนนแสงจันทร์และคลองแสงจันทร์รำลึก ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๓๖๘๗๒ ผ่านทุ่งนาและสวน ไปสิ้นสุดที่เขตติดต่อบ้านบ่อกระดาน (บ้านหัวถนน) ตำบลบ่อกระดาน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๑๘๘๗๘ รวมระยะทางด้านทิศใต้ ประมาณ ๕.๕ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อด้านบลูบัว อำเภอมือราชบุรี ตำบลบ่อกระดาน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากเขตติดต่อบ้านบ่อกระดาน (บ้านหัวถนน) ตำบลบ่อกระดาน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๑๘๘๗๘ ขึ้นไปทางทิศเหนือผ่านคลองชลประทาน ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๑๕๘๘๒ ผ่านทุ่งนา อ้อมหมู่บ้านหนองเกสร โดยมีถนนลูกรังแบ่งระหว่างบ้านหนองเกสรกับบ้านคูบัว อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี และผ่านทุ่งนาคลองชลประทาน ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๑๕๘๘๘ เลียบตามแนวคลองชลประทานฝั่งตะวันออก ขึ้นไปทางทิศเหนือไปสิ้นสุดที่กึ่งกลางคลองเวียงทุน ที่บริเวณพิกัด N Q ๙๑๕๙๑๒ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตก ประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร

๑.๔ ภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ มีร่องสวน และมีลำประโดงไหลผ่าน สภาพดินจึงมีความอุดมสมบูรณ์ อาชีพส่วนใหญ่ทำการเกษตร ทำนา ทำสวน ทำไร่

๑.๕ จำนวนหมู่บ้าน มีหมู่บ้านทั้งสิ้น ๑๐ หมู่บ้าน อยู่ในเขต อบต. ๙ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑-๙ อยู่ในเขตเทศบาลวัดเพลง (บางส่วน) ๑ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑๐

หมู่ที่ ๑ บ้านหนองเกสร เดิมเป็นหมู่บ้านที่มีหนองน้ำ และบ่อเล็ก ๆ อยู่รอบ ๆ มีดอกไม้บานาชนิด ราษฎรในหมู่บ้านทำนาทุกคร้วเรือน และแต่ละคร้วเรือนก็จะพาวัว ควาย ที่เลี้ยงไว้ ไปกินน้ำ เล่นน้ำ ในบ่อแห่งนั้น จึงให้ชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “หมู่บ้านสระบางควาย” ต่อมาเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น “หมู่บ้านหนองเกสร”

หมู่ที่ ๒ บ้านเวียงทุน เมื่อประมาณ ๒๐๐ ปี จะมีพวกเม้งเล่นเรือใบมามาจมอยู่ แล้วขึ้นไปอาศัยที่ชายหาดเพราะเห็นว่าเป็นสถานที่ร่มเย็น จึงปรึกษากันจะตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นี่ และจะสร้างวัด จึงพร้อมใจกันไปขอผู้ว่าราชการจังหวัด ได้รับอนุมัติ จึงตั้งชื่อวัดว่า “วัดเม้งทุน” ต่อมาเกิดการกลายเสียงเพี้ยนเป็น “เวียงทุน” ในที่สุด สมัยก่อนวัดจะเป็นศูนย์กลางและมีความสำคัญ ต่อมาคนในหมู่บ้านจึงได้เรียกชื่อตามวัดว่า “บ้านเวียงทุน” จนทุกวันนี้

หมู่ที่ ๓ บ้านดอน บริเวณที่ตั้งหมู่บ้านนี้เป็นที่ดอนมาก ขาดน้ำทำมาหากินไม่ค่อยได้ผล และมีโคกวิหารอยู่ แต่ไม่สามารถระบุได้ว่าสร้างในสมัยใด ต่อมาได้สร้างพระเจดีย์ที่โคกวิหารนั้น ปัจจุบันเหลือเพียงฐานของพระเจดีย์ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่แยกมาจากอำเภอปากท่อ จึงได้ชื่อตามลักษณะพื้นที่ว่า “บ้านดอน” แห่งแล้งกันดารกว่าหมู่บ้านอื่น หมู่บ้านอื่นจะอยู่ที่ราบลุ่มแม่น้ำแควอ้อมทั้งหมด ยกเว้นบ้านหนองเกสรและบ้านดอนนี้เอง ปัจจุบันนี้จะไม่แห้งแล้งกันดารเหมือนสมัยก่อนอีกแล้ว เพราะมีคลองชลประทานไหลผ่านสะดวกสบาย ทำนาได้ปีละ ๒ ครั้ง บ้านดอนมีต้นตาลโตนตลุมมาก ฉะนั้น สิ่งที่มีจะมีติดมือไปฝากก็คงไม่พ้น

ลูกตาล จะกินเต้าตาลสดหรือหว่าตาลอ่อน จะเอาไปต้มจิ้มน้ำพริก แกงคั่ว เขาว่าตีนัก ใคร ๆ ก็รู้จักบ้านดอน
ตรงนี้เอง

หมู่บ้าน ๔ บ้านบางนางทวย เดิมมีบ้านอยู่สามหลัง จึงเรียกกันว่า “บ้านสามเรือน” มีคนต่าง
หมู่บ้านมาเจอหญิงสาวสวย จึงเอ่ยว่าเป็น “บางคนสวย” แต่ปากต่อปากเรียกกันว่า “บางคนทวย” และคนก็
เรียกเพี้ยนกันเรื่อยมาเป็น “บ้านบางนางทวย” จนถึงปัจจุบัน

หมู่บ้าน ๕ บ้านคลองพะเนาว์ เดิมพวกเขมร ลาว เข้ามาอาศัย ซึ่งอพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในหมู่บ้าน
นี้ และหมู่บ้านใกล้เคียง หมู่บ้านนี้มีคลอง ชื่อว่า “คลองพะเนาว์” ตามชื่อชายชาวเขมรผู้ซึ่งเข้ามาบุกเบิกเลย
ตั้งชื่อให้เป็นสัญลักษณ์ คือ หมู่บ้าน “คลองพะเนาว์” มาจนถึงทุกวันนี้ อาชีพหลักของหมู่บ้านนี้ คือ การเกษตร ทำ
นา ทำสวน แล้วยังมีอาชีพเสริม คือ จักสานเครื่องใช้เกี่ยวกับการเกษตร เก็บไว้ใช้เหลือใช้ก็ส่งขายตลาดเพิ่ม
รายได้ให้กับครอบครัว สมัยก่อนมีผู้มาว่าจ้างให้สานกงน้ำตาล แข่ง กระจาด กระบุง ตะกร้า ฯลฯ จำนวนมาก
เนื่องจากมีฝีมือดี จึงเกิดอาชีพจักสานเป็นลำเป็นสัน ปัจจุบันเหลือผู้ประกอบการอาชีพนี้น้อยมาก เนื่องจากไม้ไผ่
หายาก ราคาแพง ผลิตสินค้ามาแล้วราคาต่ำ แต่มีการจัดสานผักตบชวาแทน

หมู่บ้าน ๖ บ้านท่าข้าม เป็นหมู่บ้านที่มีแม่น้ำแควอ้อมไหลผ่าน กันเขตระหว่างตำบลเกาะศาลพระ
อำเภอวัดเพลง กับตำบลคู่งกระถิน อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เวล่าน้ำลดจะเห็นหาดทราย และเดินข้ามไปมา
ได้สะดวก สมัยก่อนไม่มีสะพานข้ามฝั่ง ใครจะข้ามฝั่งก็ต้องมาข้ามตรงหมู่บ้านนี้ จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านท่า
ข้าม” ราษฎรส่วนมากที่อาศัยอยู่เป็นคนเชื้อสายเขมรลาวเดิมนั่นเอง ต่อมาแม่น้ำแควอ้อมตื้นเขินขึ้นมาก ทาง
ราชการจึงได้ขุดคลองเพื่อทำให้ลี้สามารถลำเลียงสินค้าได้ทางน้ำ และสร้างสะพานข้ามเชื่อมระหว่าง ๒
ตำบล ๒ อำเภอ เพื่อไปมาสะดวก จึงมีชื่อว่า “บ้านท่าข้าม” เป็นอนุสรณ์แต่ดั้งเดิม

หมู่บ้าน ๗ บ้านท่าลาด หมู่บ้านนี้มีบริเวณเป็นพื้นที่ลาดกว้าง เป็นทางที่วัวลงกินน้ำในแม่น้ำแคว
อ้อม จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านท่าลาด” ประชาชนจะใช้น้ำจากแม่น้ำแควอ้อมทั้งหมู่บ้าน อาชีพส่วนใหญ่ทำ
นา ทำสวน ราษฎรส่วนมากที่อาศัยอยู่เป็นคนเชื้อสายเขมรลาวเดิม เช่นกัน

หมู่บ้าน ๘ บ้านเกาะมอญ เดิมเป็นหมู่บ้านที่มีพวกชาวมอญ และชาวเขมร อพยพมาตั้งถิ่นฐาน
ราษฎรส่วนใหญ่ชอบสุบไบพลู จึงเรียกชื่อว่า “บ้านอมพลู” ต่อมาจึงเรียกตามชื่อราษฎรที่มาอาศัยอยู่ และ
ผนวกกับบริเวณหมู่บ้านเป็นเกาะมีน้ำล้อมรอบ จึงเรียกกันว่า “บ้านเกาะมอญ”

หมู่บ้าน ๙ บ้านเสลา เป็นหมู่บ้านหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ระหว่างวัดเกาะศาลพระกับวัดปราโมทย์ แต่เดิมชื่อ
ว่า “เถลา” เป็นชื่อผู้นำที่มาตั้งหมู่บ้านนี้เป็นครั้งแรก ซึ่งอพยพมาจากเขมร คนเก่าแก่ยังพูดภาษาเขมรอยู่บ้าง
ต่อมาเรียกเพี้ยนไปเป็น “เสลา”

หมู่บ้าน ๑๐ บ้านคลองขุด เดิมเป็นทุ่งนากว้างใหญ่ ราษฎรมีอาชีพทำนา ต่อมาเปลี่ยนอาชีพ จาก
ทำนาเป็นทำสวน โดยยกร่องขุดคลองให้น้ำไหลผ่านเพื่อนำไปใช้ในการเกษตร จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านคลอง
ขุด”

๑.๖ ประชากร

ตำบลเกาะศาลพระ มีประชากรทั้งสิ้น ๓,๖๙๗ คน เพศชาย ๑,๗๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑๕ เพศหญิง ๑,๙๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘๕ จำนวนครัวเรือน ๑,๑๘๘ ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ ๒๓๑.๐๖ คน/ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้าน ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
				เพศชาย	เพศหญิง	รวม
๑.	บ้านหนองเกสร	๑	๗๒	๑๓๔	๑๑๗	๒๕๑
๒.	บ้านเวียงทูน	๒	๒๔๔	๒๙๓	๒๙๒	๕๘๕
๓.	บ้านดอน	๓	๙๙	๑๕๗	๑๗๓	๓๓๐
๔.	บ้านบางนางทวย	๔	๑๒๕	๑๖๒	๒๒๑	๓๘๓
๕.	บ้านคลองพะเนา	๕	๑๒๔	๒๐๗	๒๑๔	๔๒๑
๖.	บ้านท่าข้าม	๖	๑๒๑	๑๘๗	๑๘๔	๓๗๑
๗.	บ้านท่าลาด	๗	๑๒๔	๒๐๓	๒๓๔	๔๓๗
๘.	บ้านเกาะมอญ	๘	๑๒๒	๑๙๘	๒๒๒	๔๒๐
๙.	บ้านเสลา	๙	๗๐	๗๓	๘๙	๑๖๒
๑๐.	บ้านคลองขุด	๑๐	๘๗	๑๖๖	๑๗๑	๓๓๗
รวมทั้งสิ้น			๑,๑๘๘	๑,๗๘๐	๑,๙๑๗	๓,๖๙๗

๒. สภาพทางเศรษฐกิจ

๒.๑ อาชีพ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำสวน ทำนา ทำไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มะพร้าว ส้มโอ พืชผักต่าง ๆ

ตารางที่ ๒ ข้อมูลด้านการเกษตรประจำตำบลเกาะศาลพระ

ชนิดการเกษตร	พื้นที่ทำการเกษตร		
	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	ผลผลิต (ไร่)
ทำนา	๓,๕๑๐	๑๗๕	๘๕๐ กก.
ไม้ยืนต้น (มะพร้าว)	๒,๑๕๒	๓๑๒	๑,๙๒๐ ผล/ไร่/ปี
พืชผัก	๒๒๕	๑๑๐	***

*** ๑. ผักบุ้ง	๖๐๐-๘๐๐	กก./ไร่
๒. พริก	๙๐๐-๑,๑๐๐	กก./ไร่
๓. ถั่วฝักยาว	๒,๕๐๐-๓,๐๐๐	กก./ไร่
๔. แตงกวา	๑,๕๐๐-๒,๐๐๐	กก./ไร่

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอดงหลวง วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕

๒.๒ ด้านการท่องเที่ยว ตำบลเกาะศาลพระ มีแหล่งท่องเที่ยวดังนี้

- **โบสถ์เก่าวัดเกาะศาลพระ** ไม่ปรากฏว่าสร้างขึ้นในสมัยใด แต่พอสันนิษฐานได้จากศิลปะลวดลายไทยที่ขุ่มประทุ และหน้าบันอุโบสถหลังเก่าว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายหรือต้นรัตนโกสินทร์ เดิมเคยมีเสาหงส์อยู่ ๒ ต้น ตั้งอยู่ใกล้ศาลาการเปรียญอุโบสถหลังเดิม มีพระพุทธรูปปางมารวิชัยหน้าตักกว้าง ๓ เมตร สูง ๔.๘๐ เมตร สร้างด้วยศิลาแลง พร้อมด้วยพระโมคคัลลาน์ พระสารีบุตร ประดิษฐานอยู่ภายในพระอุโบสถและมีเจดีย์องค์ใหญ่ ๑ องค์ อยู่ทางทิศตะวันออกของวัด บริเวณรอบอุโบสถหลังเก่า มีต้นอินจัน ๘ ต้น มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ปี ในปี ๒๕๑๔ ประชาชนในท้องถิ่นและตำบลใกล้เคียงได้พร้อมใจกันก่อสร้างอุโบสถหลังใหม่ขึ้น แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๑๘ โดยได้กราบทูลอาราธนาสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๘ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม อัญเชิญพระพุทธรูปชินราชจำลองขนาดหน้าตัก ๔ ศอก ๑ นิ้ว ขึ้นเป็นพระประธานในอุโบสถหลังใหม่ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๒ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ทรงมาประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถและทรงอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อ ม.ว.ก. ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯสยามมกุฎราชกุมาร ขึ้นประดิษฐานไว้ที่หน้าบันอุโบสถหลังใหม่นี้ นับเป็น พระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นเกล้าฯ ต่อมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จมาประกอบพิธีตัดหวายลูกนิมิตอุโบสถแล้ว จึงประกอบพิธีผูกพัทธสีมา เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๖

- **โบราณสถานโคกวิหาร** ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๓ ต.เกาะศาลพระ มีลักษณะเป็นเจดีย์ขนาดใหญ่ แผนผังรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสยาวด้านละ ๒๒ เมตร ฐานชั้นล่างสุดมีบันไดยื่นออกมาทั้ง ๔ ด้าน ยาวประมาณ ๒.๓๐ เมตร ปัจจุบันเหลือร่องรอยอยู่เพียง ๓ ด้าน ยกเว้นด้านทิศใต้ซึ่งชำรุดหมด บนฐานสี่เหลี่ยมเป็นลานประทักษิณ รอบองค์เจดีย์พบร่องรอยของปูนฉาบ พื้นฐานชั้นที่สองเป็นฐานบัวมีช่องขุม ส่วนของยอดเจดีย์ไม่สามารถระบุทรงได้เนื่องจากอยู่ในสภาพชำรุดจากการขุดแต่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และ ๒๕๓๙ โบราณวัตถุส่วนใหญ่ที่พบเป็นรูปปั้นรูปใบหน้าบุคคล และเศียรพระพุทธรูปและเทวดา

- **โบราณสถานโคกนายผาด** ตั้งอยู่ที่หมู่ ๑ โบราณสถานแห่งนี้มีลักษณะเป็นฐานเจดีย์ขนาดใหญ่กว้างตามแนวตะวันออก-ตะวันตก ๑๓.๗๐ ม. ยาวตามแนวเหนือ-ใต้ ๑๗.๘๐ ม. ฐานชั้นล่างเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีบันไดยื่นออกมาทั้งสี่ด้าน ฐานชั้นที่สองในแต่ละด้านมีขนาดเล็กยื่นซ้อนกันออกมา ๓ ชั้น ถัดขึ้นไปเป็นฐานบัวโค้งรองรับขุมสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก ในฐานชั้นนี้จากการขุดแต่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ด้านทิศตะวันออกพบประติมากรรมรูปสิงโตนั่งสลักรับกับสิงโตยืน ส่วนผนังอีกสามด้านเป็นรูปคนแคระเป็นแบบอิทธิพลศิลปะลังกานอก จากนั้นเป็นเศียรพระพุทธรูป หรือเทวดา ซึ่งทำมาจากปูนปั้นทั้งนั้น

๓. สภาพทางสังคม

๓.๑ สถานศึกษา

๓.๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน ๑ แห่ง
๓.๑.๒ โรงเรียนระดับประถมศึกษา	จำนวน ๒ แห่ง

๓.๒ สถาบันและองค์กรทางศาสนา

ในพื้นที่ตำบลเกาะศาลพระ มีศาสนสถาน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. วัดหนองเกสร ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะศาลพระ
๒. วัดเวียงทุน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลเกาะศาลพระ
๓. วัดเกาะศาลพระ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลเกาะศาลพระ

๔.๔ ระบบประปา

ตำบลเกาะศาลพระ มีน้ำประปาใช้ทุกหมู่บ้าน โดยการบริหารจัดการของคณะกรรมการประปาหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการ

- ประปา หมู่ที่ ๒ บ้านเวียงทุน จ่ายน้ำให้กับราษฎร หมู่ที่ ๒
- ประปา หมู่ที่ ๔ บ้านบางนางทวย จ่ายน้ำให้กับราษฎร หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕
- ประปา หมู่ที่ ๖ บ้านท่าข้าม จ่ายน้ำให้กับราษฎร หมู่ที่ ๖
- ประปา หมู่ที่ ๘ บ้านเกาะมอญ จ่ายน้ำให้กับราษฎร หมู่ที่ ๗,๘,๙,๑๐

สถานการณ์ขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายในเขตตำบลเกาะศาลพระ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับปัจจุบัน มาตรา ๕๙ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับทางราชการ (๒) สั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำให้เขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้ (๓) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ (๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย (๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล ประกอบกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยระยะสั้น (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐) การจัดทำแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทางพระราชบัญญัติ ๑ ปี โดยใช้หลักการ ๓ RS คือการใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศลดลง ร้อยละ ๕ ของอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

ปัจจุบันขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการแก้ไขกันอย่างเต็มความสามารถเพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนทุกระดับ และนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของประชากร ตลอดจนพฤติกรรมกรอุปโภคบริโภคของคนเราได้เปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยใช้ตะกร้า เวลาไปจ่ายตลาด ใช้ปืนโตใส่อาหาร ใช้ใบบัวหรือใบตองห่ออาหาร แต่ปัจจุบันมีการใช้สินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์จำพวกพลาสติก โฟม แก้ว กระดาษ โลหะอลูมิเนียมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เกิดมูลฝอย และของเสียอันตรายเพิ่มขึ้นไปด้วย ผลกระทบตามที่มีทั้งความสูญเสียทางด้านสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ ทางดินเสื่อมสภาพ ความเสียหายจากเหตุรำคาญส่งกลิ่นเหม็นรบกวน รวมถึงแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค และสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐที่ใช้ในการแก้ไขขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษได้เสนอไว้ว่า ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เกิดขึ้น มีสัดส่วนองค์ประกอบที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ อัตราไม่น้อยกว่า ๘๐ ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้น โดยสามารถนำขยะจำพวก พลาสติก แก้ว กระดาษ โลหะ อลูมิเนียม มาร์ชีเซล ได้ร้อยละ ๓๐ - ๓๕ และนำขยะอินทรีย์ หรือขยะที่สามารถย่อยสลายได้มาหมักทำปุ๋ย ได้ร้อยละ ๔๕ - ๕๐ แต่ปัจจุบันอัตราการนำขยะมาใช้ประโยชน์ใหม่มีเพียงร้อยละ ๒๒ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ยังคงเป็นอัตราที่ต่ำกว่า เหมือนเปรียบเทียบกับขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการนำมาใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้น หากทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการ

ลด คัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย เริ่มจากตนเอง ครอบครัว หมู่บ้านหรือชุมชน สถานประกอบการ ต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ เช่น โรงเรียน และ สถานที่ราชการ อาคารสำนักงาน ก็จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหามลพิษมูลฝอยได้ และยังช่วยให้ประหยัดงบประมาณ และทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย ในพื้นที่ตำบลเกาะศาลพระ มีบ่อทิ้งขยะซึ่งเป็นของเทศบาล ตำบลวัดเพลง จำนวน ๑ บ่อ โดยเทศบาลทำการเก็บขยะโดยชนมาที่บ่อทิ้งขยะประมาณ วันละ ๒ ตัน พักและขนขยะนำไปทิ้งในบ่อกำจัดขยะที่ได้ใบรับรอง

ตำบลเกาะศาลพระ มีลักษณะทางกายภาพเป็นที่ราบ มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีลำประโดงไหลผ่าน สภาพพื้นที่ดินมีลักษณะอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การประกอบอาชีพทางการเกษตร

การกำจัดขยะมูลฝอยของชุมชน มีลักษณะพึ่งพาตนเองโดยการเผาและฝังกลบ จำนวน ๖๗๙ ครัวเรือน และให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะศาลพระดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอย โดยการจ้างเหมา บริษัทเอกชนมาดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยภายในตำบล จำนวน ๕๐๙ ครัวเรือน

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย

วิสัยทัศน์

“ชุมชนสดใส ร่วมใจลดขยะ”

พันธกิจ

๑. รณรงค์ให้ความรู้ และวิธีการคัดแยกขยะที่เกิดจากต้นทางหรือครัวเรือน
๒. ลด ละ เลิกปริมาณการใช้ขยะ โดยรณรงค์ การใช้หลัก ๓ Rs
๓. สร้างนิสัยการลด ละ เลิก การสร้างขยะ และสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากปัญหาขยะในอนาคต

ยุทธศาสตร์ของแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างวินัย ความตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนสู่การจัดการอย่างยั่งยืน

๑. ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ความรู้ การลด ละ เลิกการใช้ขยะ และการแยกขยะ-ของเสียอันตรายจากต้นทาง
๒. สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดการใช้ขยะและการคัดแยกขยะ-ของเสียอันตราย
๓. ลดการใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม
๔. ส่งเสริมและรณรงค์การไปซื้อสินค้าไม่รับถุงพลาสติก
๕. ส่งเสริมการผลิตสินค้าในชุมชนให้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ผลิตจากธรรมชาติไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น งานบุญต่างๆ เดิมชาวบ้านนิยมใส่ถุงพลาสติก เปลี่ยนเป็นจานแล้วใบตอง หรืออื่นๆ
๖. สนับสนุนการซื้อหรือผลิตสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดการสร้างขยะที่ย่อยสลายยาก
๗. สนับสนุนให้มีกิจกรรม Big cleaning Day ทุกหมู่บ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการขยะในชุมชน

๑. ส่งเสริมให้ต้นทางหรือครัวเรือนแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง
๒. ส่งเสริมให้ประชาชนสร้างนวัตกรรมคัดแยกขยะจากครัวเรือนใช้เอง
๓. ส่งเสริมหมู่บ้านและชุมชนต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
๔. สร้างแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะ เช่น โรงเรียนสะอาดปราศจากขยะและของเสียอันตราย หมู่บ้านสะอาด ปราศจากขยะและของเสียอันตราย เป็นต้น

ส่วนที่ 3

แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของตำบลเกาะศาลพระ

แผนงานที่ ๑ การสร้างจิตสำนึก

๑. โครงการหมู่บ้านสะอาด ปราศจากขยะและของเสียอันตราย
๒. สร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน ประชาชนในชุมชน ลด และคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากต้นทาง
๓. รณรงค์ สร้างจิตสำนึกในการลด ละ เลิกการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟม คัดแยกขยะและของเสียอันตราย และนำเศษวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์อีกครั้ง
๔. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนใช้บรรจุภัณฑ์ และซื้อสินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ร้านค้าในชุมชนลดการใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม ใช้บรรจุ ห่อ อาหาร และสินค้า
๖. ส่งเสริมให้แต่ละหมู่บ้านทำกิจกรรม Big cleaning day
๗. จัดทำบันทึก MOU กับชุมชน เพื่อขับเคลื่อนนโยบายบริหารจัดการขยะ

แผนงานที่ ๒ การสร้างรูปแบบ/วิธีการจัดการขยะ

๑. โครงการรณรงค์การคัดแยกขยะ
๒. โครงการหมู่บ้านและชุมชนต้นแบบ หมู่บ้านที่สะอาดปราศจากขยะและของเสียอันตราย
๓. สร้างแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะด้วยครัวเรือนและชุมชน
๔. โครงการสร้างมูลค่าให้ขยะ

ส่วนที่ ๔

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐												หมายเหตุ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑. แต่งตั้งคณะกรรมการและจัดทำ	←	→											
๒. จัดประชุมด้านบริหารจัดการขยะมูลฝอย ให้กับผู้นำชุมชนและประชาสัมพันธ์โครงการ		←										→	
๓. อบรมให้ความรู้เรื่องขยะ และคัดแยกขยะ ให้กับเด็กและประชาชน				←	→								
๔. อบรมการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์				←	→								
๕. รณรงค์การคัดแยกขยะ				←	→								
๖. ส่งเสริมการสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบ							←					→	
๗. จัดทำบันทึก MOU กับชุมชน เพื่อขับเคลื่อน นโยบายบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน								←				→	